

مالی اسلامی میانہ

(نظریہ و عمل)

تألیف:

نبیل مغربی

ضییر اقبال

عباس سب آخور

ترجمہ:

دکتر محمد مہدی عسکری

عضو ہیئت علمی دانشگاه امام صادق (علیہ السلام)

دکتر محمد علیزادہ اصل

انتشارات
دانشگاه امام صادق علیه السلام

عنوان: مالی اسلامی میانه (نظریه و عمل)
مؤلفان: نبیل مغربی، ضمیر اقبال، عباس میرآخور
مترجمان: دکتر محمدمهدی عسکری و دکتر محمد علیزاده اصل
ناشر: دانشگاه امام صادق علیه السلام
صفحه آرا و ویراستار ادبی: رضا عبداللهی بجندی
طراح جلد: محمد روشنی
ایه ساز و ناظر نسخه پردازی و چاپ: رضا دیبا
چاپ و صحافی: چاپ سپیدان
چاپ اول: ۱۳۹۹
ت: ۷۷۰/۰۰۰ ریال
شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه
۹۷۸-۶۰۰-۲۱۴-۸۱۳-۹۰۰۰۰

فروشگاه مرکزی: تهران: خیابان انقلاب، بین ... روزازی و خیابان دانشگاه، مجتمع پارسا، همکف، واحد ۳ و ۴
تلف: ۶۶۹۷۳۲۱
فروشگاه کتاب صادق: تهران: بزرگراه سعید چمن، ران، بل مدیریت، ضلع شمالی دانشگاه
صندوق پستی ۱۵۹-۱۴۶۵۵ کد پستی: ۱۴۶۵۵۰۱۴۲ تلفکس: ۸۸۳۷۰۱۴۲
E-mail: pub@ketabesadiq.ir www.ketabesadiq.ir فروشگاه اینترنتی

سرشناسه: مغربی، نبیل، ۱۹۶۳-
عنوان و نام پدیدآور: مالی اسلامی میانه (نظریه و عمل) / مؤلفان: نبیل مغربی، ضمیر اقبال، عباس
میرآخور؛ ترجمه محمدمهدی عسکری و محمد علیزاده اصل
مشخصات نشر: تهران: دانشگاه امام صادق (ع)، ۱۴۹۹.
مشخصات ظاهری: ۴۹۶ ص.
شابک: ۹-۸۳۳-۸۱۳-۹۰۰-۶۰۰-۹۷۸
موضوع: مالی - کشورهای اسلامی
موضوع: مالی - جنبه‌های مذهبی - اسلام
موضوع: مؤسسات مالی - قوانین و مقررات - کشورهای اسلامی
شناسه افزوده: اقبال، ضمیر
شناسه افزوده: میرآخور، عباس
شناسه افزوده: عسکری، محمدمهدی، ۱۳۴۲-
شناسه افزوده: علیزاده اصل، محمد، ۱۳۶۲-
شناسه افزوده: دانشگاه امام صادق (ع)
رده‌بندی کنگره: HG ۱۸۷/۴
رده‌بندی دیویی: ۳۳۲/۰۹۱۷

تمام حقوق محفوظ است، هیچ بخشی از این کتاب بدون اجازه مکتوب ناشر قابل تکثیر یا تولید مجدد به هیچ شکلی از جمله چاپ، فتوکپی، انتشار الکترونیکی، فیلم و صدا و انتقال در فضای مجازی نمی‌باشد.
این اثر تحت پوشش قانون حمایت از حقوق مؤلفان و مصنفان ایران قرار دارد.

فهرست مطالب اجمالی

۱۵	سخن ناخوش
۱۷	پیشگفتار
۲۷	پیرامون مؤلفین
۲۹	فصل اول. معرفت شناسی مالی
۸۳	فصل دوم. مالی و اخلاق
۱۱۳	فصل سوم. تجزیه و تحلیل مالی
۱۶۵	فصل چهارم. حقوق صاحبان سهام، کارایی، رفتار بنگاه
۱۸۵	فصل پنجم. قیمت گذاری دارایی و امور مالی شرکت ها
۲۳۹	فصل ششم. گستره مهندسی مالی و مشتقه ها
۳۰۵	فصل هفتم. الگوهای تأمین مالی و انتقال مالکیت
۳۴۵	فصل هشتم. تبدیل دارایی ها به اوراق بهادار و تأمین مالی ساخت مند
۳۸۹	فصل نهم. ثبات مالی
۴۱۹	فصل دهم. مقررات گذاری مالی
۴۵۱	پیوست ها
۴۵۷	فهرست منابع و مآخذ
۴۸۱	نمایه

«بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ»
 وَلَقَدْ آتَيْنَا دَاوُودَ وَسُلَيْمَانَ عِلْمًا وَقَالَا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي
 فَضَّلَنَا عَلَى كَثِيرٍ مِّنْ عِبَادِهِ الْمُؤْمِنِينَ
 (قرآن کریم، سوره مبارکه النمل/ آیه شریفه ۱۵)

سخن ناشر

رسالت و مأموریت دانشگاه امام صادق (علیه السلام) «تولید علوم انسانی اسلامی» و «تربیت نیروی درجه یک برای نظام» (که در راهبردهای ابلاغی مقام معظم رهبری مدظله تعین شده) است. اثرپذیری علوم انسانی از مبانی معرفتی و نقش راهبردهای اسلامی در تحول علوم انسانی، دانشگاه را بر آن داشت که به طراحی نو و بازمهندسی نظام آموزشی و پژوهشی جهت پاسخگویی به نیازهای نوظهور انقلاب، نظام اسلامی، و تربیت اسلامی به عنوان یک اصل محوری برای تحقق مأموریت خویش بپردازد و بر این باور است که علم تراشیده با تکیه نفس می تواند هویت جامعه را متأثر در مسیر تعالی و رشد قرار دهد.

از این حیث «تربیت» را می توان مقوله ای محوری دانست که وظایف و کارویژه های دانشگاه، در چارچوب آن معنا می یابد؛ زیرا که «علم» بدون «تزکیه» پس از آنکه ابزاری در مسیر تعالی و اصلاح امور جامعه باشد، عاملی مشکل ساز خواهد بود که سازمان را همست جامعه را متأثر و دگرگون می سازد.

از سوی دیگر «سیاست ها» تابع اصول و مبادی علمی هستند و نمی توان منکر این تجربه تاریخی شد که استواری و کارآمدی سیاست ها در گرو انجام پژوهش های علمی و بهرمندی از نتایج آنهاست. ازاین منظر پیشگامان عرصه علم و پژوهش، راهبران اصلی جریان های فکری و اجرایی به حساب می آیند و نمی توان آینده درخشانی را بدون توانایی های علمی - پژوهشی رقم زد و سخن از «مرجعیت علمی» در واقع پاسخگویی به این نیاز بنیادین است.

دانشگاه امام صادق (علیه السلام) درواقع یک الگوی عملی برای تحقق ایده دانشگاه اسلامی در شرایط جهان معاصر است. الگویی که هم اکنون ثمرات نیکوی آن در فضای ملی و بین المللی قابل مشاهده است. طبعاً آنچه حاصل آمده محصول نیت خالصانه و جهاد علمی مستمر مجموعه بنیان گذاران و

دانش‌آموختگان این نهاد است که امید می‌رود با اتکاء به تأییدات الهی و تلاش همه‌جانبه اساتید، دانشجویان و مدیران دانشگاه، بتواند به مرجعی تمام‌عیار در گستره جهانی تبدیل گردد.

معاونت پژوهشی دانشگاه امام صادق (علیه السلام) با توجه به شرایط، امکانات و نیازمندی جامعه در مقطع کنونی با طرحی جامع نسبت به معرفی دستاوردهای پژوهشی دانشگاه، ارزیابی سازمانی - کارکردی آن‌ها و بالاخره تحلیل شرایط آتی اقدام نموده که نتایج این پژوهش‌ها در قالب کتاب، گزارش، نشریات علمی و... تقدیم علاقه‌مندان می‌گردد. هدف از این اقدام - ضمن قدردانی از تلاش خالصانه تمام کسانی که با آرمان و اندیشه‌ای بزرگ و ادعایی اندک در این راه گام نهادند - درک کاستی‌ها و اصلاح آن‌ها است تا از این طریق زمینه پرورش نسل جوان و علاقه‌مند به طی این طریق فراهم گردد؛ هدفی بزرگ که در نهایت مرجعیت مکتب علمی امام صادق (علیه السلام) را در گستره بین‌المللی به همراه خواهد داشت (انشاءالله).

وَلِلّٰهِ الْحَمْدُ

معاونت پژوهشی دانشگاه